

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

រាជរដ្ឋាភិបាល

**គោលនយោបាយជាតិ
ស្តីពី
ការរៀបចំដេនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

បានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គ នាថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១

រៀបចំដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាគោលនយោបាយដីធ្លី

មាតិកា

១-សេចក្តីផ្តើម

២-បក្ខវិស័យ

៣-គោលបំណង និង គោលដៅ

៣.១-គោលបំណង

៣.២-គោលដៅ

៤-យុទ្ធសាស្ត្រនៃការរៀបចំដែនដី

៤.១- ការអភិវឌ្ឍដែនដីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

៤.២- ការកំណត់តំបន់ស្នូល តំបន់អាទិភាពសម្រាប់ការស្នាក់នៅ ប៉ូលអភិវឌ្ឍ និងអំកូនៃការអភិវឌ្ឍ

៤.៣- ការកសាងផែនការគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងឱកាសការងារ

៤.៤- ការកសាងផែនការរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម និងវប្បធម៌

៤.៥- ការកសាងផែនការ និងការគ្រប់គ្រងធម្មជាតិដែលទ្រទ្រង់ដល់ជីវិតរស់នៅ

៤.៦- ការកសាងផែនការគ្រប់គ្រងដីព្រៃឈើ ដីកសិកម្ម ផលជល ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ ថាមពល និងតំបន់អភិរក្ស

៤.៧- ការកសាងផែនការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស និងសេវាកម្ម

៥-ដែនការសកម្មភាព

៥.១-យន្តការនៃផែនការរៀបចំដែនដី និងឋានានុក្រម

ក-ថ្នាក់ជាតិ

ខ-ថ្នាក់ក្រោមជាតិ

១-ថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត

២-ថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

៣-នៅថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់

៥.២-មូលដ្ឋានគតិយុត្ត និងឧបករណ៍ចាំបាច់នៃការរៀបចំដែនដី

៦-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

វាក្យសព្ទ

១-សេចក្តីផ្តើម

ទឹក និងដី គឺជាធនធានធម្មជាតិដ៏សំខាន់ ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវិត។ ដោយសារកំណើនប្រជាសាស្ត្រ កំណើននៃការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ និងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ គ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទឹកនិងដី ត្រូវមានយន្តការដឹកនាំការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព ពិសេសវិស័យកសិកម្ម ព្រៃឈើ ជលផល ធនធានទឹក រ៉ែ ទេសចរណ៍ ឧស្សាហកម្ម ការដឹកជញ្ជូន ការរៀបចំទីក្រុង ជនបទ និងសំណង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងសង្គម។ ការងារនេះ តម្រូវឲ្យមានការឯកភាពគ្នា និងមានការប្តេជ្ញាចិត្តពីគ្រប់ស្ថាប័ន ប្រជាជន និងអ្នកទទួលបានផលប្រយោជន៍ផ្សេងៗ សំដៅធានាបាន នូវជំនឿទុកចិត្ត ការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា មានតម្លាភាព និងមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការអភិវឌ្ឍដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិឲ្យមានចីរភាព និងចំណុះសុខុមាល។

ដោយឡែក ក្នុងបរិបទនៃសកលភាវូបនីយកម្ម ការរៀបចំដែនដី ដែលជាផ្នែកចម្បងមួយនៃគោលនយោបាយដីធ្លី ត្រូវមានលក្ខណៈទន់ភ្លន់ និងតម្រង់ទិសគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព។ នេះជាប្រការដ៏សំខាន់ចំពោះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលទើបទទួលបាននូវសុខសន្តិភាព ឯកភាពជាតិ និងទឹកដី និងមានគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីបន្តពង្រឹងការបង្រួបបង្រួមសង្គមកម្ពុជាទាំងមូល ការធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចផ្ទៃក្នុង ការថែរក្សា និងការពង្រឹងស្មារតីសាមគ្គីភាព ការស្រឡាញ់ទឹកដី ធនធានធម្មជាតិ វប្បធម៌ អរិយធម៌ជាតិ ដែលបានបាក់ស្រុតដោយសង្គ្រាមអូសបន្លាយអស់រយៈពេលរាប់ទសវត្ស និងការបំផ្លិចបំផ្លាញធ្វើឲ្យក្រឡាប់ចាក់សង្គមទាំងមូល និងការសម្លាប់រង្គាលដំឃោរឃៅក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ុលពត។ ដូច្នេះការរៀបចំដែនដី ត្រូវផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីគោលនយោបាយដីធ្លី ព្រមទាំងតម្រង់ទិសទៅរកការអភិវឌ្ឍភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ក្រុង ខេត្ត រាជធានី និងប្រទេសទាំងមូល សំដៅពង្រឹងមូលធនសង្គម កសាងទំនាក់ទំនងក្នុងសង្គមឲ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធ តាមរយៈការផ្តល់សេវាកម្មផ្សេងៗ ខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម ការកំសាន្ត ទេសចរណ៍។ល។

២-ចក្ខុវិស័យ

ចក្ខុវិស័យនៃគោលនយោបាយជាតិរៀបចំដែនដី សំដៅធានាថា ដែនដីនៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានគ្រប់គ្រង ប្រើប្រាស់ ការពារ និងអភិវឌ្ឍតាមរយៈការធ្វើសមាហរណកម្មនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររៀបចំដែនដី និងការធ្វើឲ្យរលូននូវវិធាន និងឧបករណ៍ចាំបាច់នានាតាមវិស័យប្រកបដោយភាពសុខដុមរមនានៅតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រនីមួយៗ។ ក្នុងន័យនេះ គោលនយោបាយជាតិរៀបចំដែនដី គប្បីបញ្ចៀសឲ្យបាននូវការខ្វែងគំនិតយោបល់គ្នា ដោយត្រូវគោរពទៅតាមឋានានុក្រមនៃផែនការ (ថ្នាក់ជាតិ-ថ្នាក់ក្រោមជាតិ) ហើយត្រូវមានបញ្ញត្តិកំណត់ជាក់លាក់នូវមុខងារនៃដីក្នុងទីតាំងនីមួយៗ និងការប្រើប្រាស់ដី។

៣-គោលបំណង និងគោលដៅ

៣.១- គោលបំណង

គោលបំណង នៃគោលនយោបាយជាតិរៀបចំដែនដី គឺ ៖

- ធានាការប្រើប្រាស់ដី និងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ចីរភាព និងសមធម៌ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម ការធានាសន្តិសុខស្បៀង កិច្ចការពារជាតិ និងលំនឹងធម្មជាតិ
- តម្រង់ទិសដល់ការអភិវឌ្ឍជាតិឲ្យមានតុល្យភាពនៅទូទាំងប្រទេសលើផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តសង្គម សេដ្ឋកិច្ចនិងបរិស្ថាន និងមានភាពងាយស្រួលដល់ការទាក់ទងពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយទៀតនៅក្នុងប្រទេសក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិ
- សម្របសម្រួលជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងគោលនយោបាយតាមវិស័យ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

៣.២- គោលដៅ

គោលដៅ នៃគោលនយោបាយជាតិរៀបចំដែនដី គឺសំដៅ ៖

- អភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ដោយធានាបាននូវការផ្គត់ផ្គង់សេចក្តីត្រូវការ និងការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះផលប្រយោជន៍របស់មនុស្សបច្ចុប្បន្ន និងមនុស្សជំនាន់ក្រោយ
- គ្រប់គ្រង ការពារ ប្រើប្រាស់ និងអភិវឌ្ឍធនធានធម្មជាតិ ដោយកំណត់ឲ្យច្បាស់លាស់ជាមុននូវទីតាំងឬតំបន់ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ
- រក្សានូវការប្រើប្រាស់ដីឆ្លងសម្រាប់រយៈពេលវែង ដើម្បីឲ្យមានតុល្យភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងបរិស្ថាន
- ប្រើប្រាស់នូវសក្តានុពលជាអំណោយផលធម្មជាតិនៃដី និងជាសេចក្តីត្រូវការនៃការអភិវឌ្ឍ និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រពិសេសដោយឡែកៗ តាមបរិបទនៃតំបន់នីមួយៗនៅក្នុងប្រទេស
- លើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពប្រជាជនឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង និងកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវគម្លាតរវាងតំបន់ផ្សេងៗទូទាំងប្រទេស
- ធានាការប្រើប្រាស់ ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងដី តាមផែនការរៀបចំដែនដី និងផែនការប្រើប្រាស់ដីប្រកបដោយសមធម៌ សមភាពយេនឌ័រ ព្រមទាំងការការពារ និងគាំទ្រដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងក្រុមជនងាយរងគ្រោះ
- រៀបចំបន្សឹកគ្រប់គ្រង ការអភិវឌ្ឍ និងការការពារតំបន់នីមួយៗ ឲ្យស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌ និងកត្តាតម្រូវនៃការរៀបចំដែនដីទូទាំងប្រទេស ដោយពិចារណាអំពីលក្ខខណ្ឌ និងកត្តាតម្រូវនៃតំបន់ជាក់លាក់នីមួយៗ ដើម្បីឲ្យផែនការរៀបចំដែនដីនោះអាចអនុវត្តទៅបានដោយរលូន
- ទប់ស្កាត់ និងកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យនៃគ្រោះធម្មជាតិ ដែលបណ្តាលមកពីគម្រោងផែនការអភិវឌ្ឍ ។

ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណង និងគោលដៅខាងលើ ការរៀបចំដែនដីត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម ៖

- ការចូលរួមស្របតាមលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងតម្លាភាព
- ភាពស្របច្បាប់ ដើម្បីធានាបាននូវយុត្តិធម៌ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស
- គោលការណ៍វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ
- ការលើកកម្ពស់ការគាំទ្រដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលធនធាន ឬសមត្ថភាព នៅមានកម្រិត
- អភិបាលកិច្ចល្អក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ និងលើកកម្ពស់ការស្រុះស្រួលគ្នា

- ការឯកភាពគ្នាលើឋានានុក្រមនៃផែនការ(ថ្នាក់ជាតិ-ថ្នាក់ក្រោមជាតិ) និងវិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើផែនការ
- ការគោរពលក្ខណៈទ្វេទិស (ពីក្រោមទៅលើ/ពីលើមកក្រោម) នៃរាល់ការសម្រេចចិត្ត
- ការធ្វើសមាហរណកម្មគ្រប់ថ្នាក់ គ្រប់វិស័យ និងតំបន់ភូមិសាស្ត្រដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នា
- រក្សាតុល្យភាពរវាងការអភិវឌ្ឍ និងការបែងចែកផលដែលទទួលបានដល់គ្រប់តំបន់
- ការផ្តល់អាទិភាពលើផែនការអភិវឌ្ឍតំបន់ងាយរងគ្រោះ ជាពិសេសតំបន់ដែលនឹងអាចរងគ្រោះ និងក្បែរៗនោះ ឲ្យទាន់ពេលវេលា និងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន
- ការរក្សាតុល្យភាពរវាងការប្តេជ្ញាចិត្ត និងភាពបត់បែននៃគោលនយោបាយ និង
- ការប្រើប្រាស់ផែនទីដែលមានទិន្នន័យយោងមួយឯកភាពគ្នា ។

៤-យុទ្ធសាស្ត្រនៃការរៀបចំផែនដី

៤.១- ការអភិវឌ្ឍផែនដីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ដើម្បីរក្សាតុល្យភាពរវាងការពង្រីកទីក្រុងទៅលើតំបន់ជនបទ និន្នាការនៃការពង្រីកទីក្រុងដែល ពុំមានផែនការ ច្បាស់លាស់ត្រូវតែបញ្ឈប់។ ការពង្រីកទីក្រុងត្រូវមានទស្សនាទាននៃការធ្វើសមាហរណកម្មទីក្រុង និងជនបទដើម្បី កាត់បន្ថយអតុល្យភាពនៃសក្តានុពលដែលមានរួចហើយ។ សម្រាប់តំបន់ទីក្រុង ដែលបានរៀបចំជាមជ្ឈមណ្ឌល រដ្ឋបាល ការស្នាក់នៅ ការផលិត និងសេវាកម្ម ត្រូវគិតគូរដោះស្រាយទំនោរនៃភាពកកស្ទះ និងពង្រីកលទ្ធភាព នៃការអភិវឌ្ឍ តាមរយៈការបង្កើតប្រព័ន្ធទីក្រុង ដែលមានបណ្តាញគមនាគមន៍ផ្សារភ្ជាប់គ្នា។ ចំពោះតំបន់ជនបទ គួរត្រូវបានរក្សាលំនឹង និងអភិវឌ្ឍសក្តានុពលរបស់ខ្លួន ដើម្បីពង្រឹងឲ្យមានឯករាជភាពជាតំបន់ស្នាក់នៅតំបន់សម្បទាន ដ៏សង្គមកិច្ច និងសម្បទានដ៏សេដ្ឋកិច្ច។ ដូច្នោះការធ្វើវិមជ្ឈការផែនការរៀបចំផែនដីរួមទាំងសេវាកម្មគួរត្រូវបានពង្រីក និង ពង្រឹងដើម្បីកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័នគ្រប់គ្រងក្នុងមូលដ្ឋាននិងប្រើប្រាស់ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវតំបន់ដែលបាន អភិវឌ្ឍនាគា។

៤.២- ការកំណត់តំបន់ស្នូល តំបន់អាទិភាពសម្រាប់ការស្នាក់នៅ ប៉ូលអភិវឌ្ឍ និងអ័ក្សនៃការអភិវឌ្ឍ

ការរៀបចំផែនដីនៅប្រទេសកម្ពុជាធ្វើឡើងក្នុងក្របខណ្ឌទូទាំងប្រទេស ដើម្បីធានាបាននូវចីរភាព សមធម៌ តុល្យភាព និងការធ្វើសមាហរណកម្មទាំងក្នុងប្រទេស ក្នុងតំបន់ និងក្នុងក្របខណ្ឌអន្តរជាតិ។ ដោយធនធានមាន កំណត់ និងដើម្បីធានានូវការផ្គត់ផ្គង់ ការរៀបចំផែនដីត្រូវធ្វើទៅតាមលំដាប់នៃអាទិភាពចំពោះតំបន់ដែលមាន កំណើនប្រជាជន និងសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់មានជាអាទិ៍ ប៉ូលអភិវឌ្ឍរាជធានីភ្នំពេញ ប៉ូលអភិវឌ្ឍសៀមរាប និងប៉ូលអភិវឌ្ឍ ព្រះសីហនុ គឺជាប៉ូលនៃកំណើនខ្ពស់ដែលបានលេចចេញជារូបរាងពិតប្រាកដតាមរយៈសក្តានុពល និងសកម្មភាព ព្រមទាំងអ័ក្សនៃការអភិវឌ្ឍរួមមានអ័ក្សភ្នំពេញ-ព្រះសីហនុ តាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ៤ ឬភ្នំពេញ-តំបន់ឆ្នេរ តាមបណ្តោយផ្លូវជាតិ លេខ៣ និងលេខ៤ អ័ក្សភ្នំពេញ-សៀមរាប តាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ២ អ័ក្សភ្នំពេញ-បារិត តាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ១ អ័ក្សភ្នំពេញ-ប៉ោយប៉ែត តាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ៥ អ័ក្សភ្នំពេញ-ភូមិភាគឦសាន ភ្ជាប់ទៅប្រទេសវៀតណាម និងឡាវ តាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ២ និងលេខ៧ និងអ័ក្សតំបន់ឆ្នេរ ដែលភ្ជាប់ពី ប្រទេសថៃ កាត់តាមខេត្តកោះកុង ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តកំពត និងខេត្តកែបទៅប្រទេសវៀតណាម គឺជាអ័ក្សដែល ស្ថិតនៅក្នុងក្របខណ្ឌជាតិ និងក្របខណ្ឌតំបន់ និងអន្តរជាតិ ដូចជាអាស៊ាន និងមហាអន្តរជាតិ។ ដូចជាមហាអន្តរជាតិ ជាមួយគ្នានេះមានអ័ក្សនៅតាមបណ្តោយផ្លូវទឹក រួមមានទន្លេមេគង្គ ទន្លេសាប បឹងទន្លេសាប និងទន្លេបាសាក់។ ដើម្បីទាញយកផលជាអតិបរមា តំបន់ស្នូល ដែលស្ថិតនៅតាមបណ្តោយអ័ក្សនៃការអភិវឌ្ឍនេះ រួមជាមួយនឹងតំបន់

ស្នូលជាយុទ្ធសាស្ត្រជួរមុខ នៅតាមបណ្តោយព្រំដែន គួរត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ផងដែរ។ ដោយឡែក រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងជំរុញយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីឲ្យលេចចេញជាប៉ុលមួយទៀតនៅភូមិភាគឦសាននាពេលអនាគត ដោយ មានកិច្ចសហការឲ្យមានជាតំបន់ត្រីកោណក្នុងក្របខណ្ឌតំបន់ និងអន្តរជាតិ ។

ថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំ សង្កាត់ ដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការរៀបចំដែនដី និងផែនការប្រើប្រាស់ដី ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ទៅតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ មុខងារ និង ភារកិច្ចជាមូលដ្ឋានមួយចំនួន ដែលឃុំមិនអាចធ្វើបាន ត្រូវផ្តល់ការទទួលខុសត្រូវនៅកម្រិតរដ្ឋបាលថ្នាក់ខ្ពស់ជាង ដែលជាតំបន់ស្នូល ដោយត្រូវ បន្ស៊ី រវាងតំបន់ស្នូល និងតំបន់ទ្រទ្រង់ដែលនៅជុំវិញ និងត្រូវតភ្ជាប់គ្នាដោយបណ្តាញគមនាគមន៍ ដែលជាអ័ក្សនៃ ការអភិវឌ្ឍ។

វិធានការនៃការរៀបចំដែនដី ក៏ត្រូវពិចារណាលើទិដ្ឋភាពសមធម៌សង្គម ដូចជាតម្រូវការខាងលំនៅឋាន សមស្រប និងមានគុណភាពរវាងលទ្ធភាពដែលត្រូវស្រាវជ្រាវ និងអ្នកមានប្រាក់ចំណូលទាប អាចរកបានលំនៅឋាន សមរម្យ និងតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ចរបស់រដ្ឋ និងផ្នែកឯកជន។ ផែនការអភិវឌ្ឍទីក្រុង ក្រៅពីផ្តល់ការងារធ្វើ ត្រូវគិតគូរ ជាអាទិភាពដល់ការរៀបចំកន្លែងសម្រាកលំហែសាធារណៈ ធានាបាននូវការរស់នៅប្រកបដោយគុណភាព សុវត្ថិភាព បរិស្ថានល្អ និងសោភ័ណភាព ព្រមទាំងការកំណត់ តំបន់គ្រប់គ្រងពិសេសសម្រាប់រៀបចំតំបន់ខ្សែក្រវាត់បែតង ក្រុង...។

ការកសាងផែនការ និងការអភិវឌ្ឍលំនៅឋាន ត្រូវផ្សារភ្ជាប់នឹងការអភិវឌ្ឍតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗ ជាពិសេស តំបន់ឧស្សាហកម្ម ដើម្បីចូលរួមចំណែកដល់ការធ្វើឲ្យមានគុណភាពនៃរបាយប្រជាជនទូទាំងប្រទេស និងសមធម៌ នៃការទទួលបានផលនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច។

៤.៣- ការកសាងផែនការគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងឱកាសការងារ

ត្រូវរៀបចំឲ្យមានរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចមួយប្រកបដោយគុណភាព ដែលអាចធានានូវការអភិវឌ្ឍរយៈពេល វែង ក្នុងបរិបទនៃសកលការរូបនីយកម្ម និងដើម្បីផ្តល់នូវកាលានុវត្តភាពសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល និងការងារធ្វើ ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ គោលបំណងសំខាន់គឺដើម្បីចៀសវាងចលនាបង្គោលស្រីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងការស្វែងរកការងារ ដែលនៅឆ្ងាយពីលំនៅឋាន។ ដូច្នេះ ការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ច ត្រូវផ្សារភ្ជាប់នឹងការអភិវឌ្ឍលំនៅឋាន ដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយលើការធ្វើដំណើរ និង រួមចំណែកកាត់បន្ថយគម្លាតពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយទៀត។

វិធានការសំខាន់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច គឺការប្រើប្រាស់សក្តានុពលនៃប្រភេទធនធានធម្មជាតិផ្សេងៗ ដើម្បីបម្រើដល់ ការអភិវឌ្ឍវិស័យវៃ ឧស្សាហកម្ម ថាមពល ពាណិជ្ជកម្ម ធុរកិច្ច សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និង ទេសចរណ៍។ លក្ខខណ្ឌ សមស្រប និងការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានប្រេង ឧស្ម័នធម្មជាតិ និងធនធានវៃផ្សេងៗទៀត ត្រូវគ្រប់គ្រងឲ្យមាន និរន្តរភាព។

៤.៤- ការកសាងផែនការរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម និងវប្បធម៌

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការជាមូលដ្ឋានរបស់មនុស្ស ចាំបាច់ត្រូវពិចារណាលើទិដ្ឋភាពទាំងឡាយមាន ជាអាទិ៍ កន្លែងលំហែកាយឬកំសាន្ត កន្លែងសម្រាប់លេងកីឡា ទីកន្លែងសាធារណៈ លម្អបែតង ជាសួន និងឡាន មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌ និងសាសនា ការផ្តល់សុខុមាលភាពដល់មនុស្សគ្រប់វ័យ (កុមារ យុវជន ស្ត្រី បុរស មនុស្សចាស់ ជនពិការ) ឲ្យមានលទ្ធភាពទទួលបាននូវសេវាសុខភាព សេវាអប់រំ...។ល។ ទាំងអស់នេះជាប្រការ +ចាំបាច់ ដើម្បីផ្តល់នូវការកសាងសង្គមភាព និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សដោយនិរន្តរភាព។

៤.៥- ការកសាងផែនការ និងការគ្រប់គ្រងធម្មជាតិ ដែលទ្រទ្រង់ដល់ជីវិតរស់នៅ

បរិស្ថានអំណោយផលល្អ គឺជាការរួមចំណែកធានាដល់ជីវិតរស់នៅរបស់មនុស្សជាតិ។ ដូច្នេះ ចាំបាច់ត្រូវ ការពារធម្មជាតិនៃប្រព័ន្ធជីវៈចម្រុះ និងទេសភាពធម្មជាតិ ជាពិសេសតំបន់ធម្មជាតិសំខាន់ៗ។ បច្ចុប្បន្នធនធាន ធម្មជាតិកំពុងប្រឈមនឹងហានិភ័យ និងការបាត់បង់ ដែលបង្កឡើងដោយកត្តាជាច្រើន មានជាអាទិ៍ ភាពក្រីក្រ និងចំណាកស្រុក របស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលចាំបាច់ត្រូវចៀសវាង ឬមានវិធានការ ទប់ស្កាត់។ ដូចនេះ ធនធាន ធម្មជាតិ ដូចជាដី ទឹក ពពួកសត្វ និងរុក្ខជាតិ រួមទាំងធនធានព្រៃឈើ ត្រូវគ្រប់គ្រងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងស្របតាម គោលការណ៍នៃកិច្ចការពារបរិស្ថាន។

៤.៦- ការកសាងផែនការគ្រប់គ្រងដីព្រៃឈើ ដីកសិកម្ម ផលផល ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ ថាមពល និងតំបន់ អភិរក្ស

ដីកសិកម្ម និងដីព្រៃឈើ ជាប្រភពចម្បងសម្រាប់ផលិតកម្មដំណាំស្បៀង ដំណាំកសិ-ឧស្សាហកម្ម និង សម្រាប់រក្សានូវបរិស្ថានធម្មជាតិ ដែលតម្រូវឲ្យមានការកំណត់និងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈ ការរៀបចំឲ្យមានបទដ្ឋានគតិយុត្តលើការប្រើប្រាស់ អភិរក្ស ការពារ និងអភិវឌ្ឍ ប្រកបដោយចីរភាព។ ដូច្នេះត្រូវ ធ្វើការពិនិត្យកែលម្អលើការប្រើប្រាស់ដីកសិកម្ម ដីព្រៃឈើ និងផលផល ឲ្យបានសមស្របក្នុងគោលដៅបង្កើនការ វិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ទន្ទឹមនេះ ក៏ត្រូវរៀបចំឲ្យមានការអភិវឌ្ឍ ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពលដែលមិនប៉ះពាល់ ឬអាចមានផលប៉ះពាល់បរិស្ថានតិចបំផុត។

៤.៧- ការកសាងផែនការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស និងសេវាកម្ម

ប្រសិទ្ធភាពនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស គឺជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវចាំបាច់មួយសម្រាប់ជីវិត សេដ្ឋកិច្ច និង សង្គម និងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវសមត្ថភាព និងមុខងារនៃការរៀបចំដែនដី។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដីកសិកម្មប្រព័ន្ធ ព័ត៌មាន និងទំនាក់ទំនង ព្រមទាំងការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលអគ្គិសនី ទឹកស្អាត និងទូរគមនាគមន៍ ត្រូវតែពង្រឹង និង កែលំអតាមរយៈការស្តារនីតិសម្បទា ឬ/និងការសាងសង់ឡើងវិញ ជាពិសេសត្រូវធានាថាប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមតំបន់ ជនបទអាចទទួលបាននូវសេវាផ្គត់ផ្គង់បច្ចេកទេសអគ្គិសនី ទូរគមនាគមន៍ សេវាសុខភាពសាធារណៈមានគុណភាពទឹក ស្អាត និងប្រព័ន្ធអនាម័យត្រឹមត្រូវ។ ដូច្នេះ វិធានការនៃការរៀបចំដែនដីត្រូវគិតគូរជាពិសេសដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យ ថាមពល និងវិស័យគមនាគមន៍ តាមរយៈការស្តារ និងការសាងសង់រោងចក្រអគ្គិសនី និងបណ្តាញផ្លូវគមនាគមន៍ ទូទាំងប្រទេស។

៥-ផែនការសកម្មភាព

៥.១-យន្តការ ការរៀបចំ និងឋានានុក្រមនៃផែនការរៀបចំដែនដី

អនុលោមតាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ និងផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង រដ្ឋបាល រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ សមត្ថកិច្ចក្នុងការផ្តួចផ្តើម ការរៀបចំ ការសម្របសម្រួល និងការសម្រេចលើផែនការរៀបចំដែនដី ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី និងផែនការប្រើប្រាស់ ដីនៅតាមថ្នាក់រដ្ឋបាលនីមួយៗ ត្រូវបានកំណត់ ៖

ក-ថ្នាក់ជាតិ ៖ ផែនការរៀបចំដែនដីថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់(ដែលមានប្រើខេត្ត) ត្រូវផ្តួចផ្តើម និង រៀបចំឡើងដោយគណៈកម្មាធិការរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្មថ្នាក់ជាតិ ដឹកនាំដោយក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់។ ផែនការរៀបចំដែនដីថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់ ត្រូវសម្រេចដោយព្រះរាជក្រឹត្យ និង

មានចក្ខុវិស័យសម្រាប់រយៈពេលយ៉ាងតិច ២០ (ម្ភៃ) ឆ្នាំ និងអាចកែសម្រួលបានក្រោយរយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ម្តង តាមសំណើរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល លើកលែងតែមានការចាំបាច់ ទើបអាចធ្វើការកែសម្រួលមុនរយៈពេលនេះ។

គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និងនគរូបនីយកម្មភ្នាក់ងារ ត្រូវបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ។

១-ភ្នាក់ក្រោមជាតិ

១-នៅភ្នាក់រាជធានី ខេត្ត : ភ្នាក់រាជធានីមានប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី និងផែនការប្រើប្រាស់ដី ភ្នាក់រាជធានី។ នៅភ្នាក់ខេត្តមានផែនការរៀបចំផែនដីភ្នាក់ខេត្ត។ ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី និងផែនការ ប្រើប្រាស់ដីភ្នាក់រាជធានី និងផែនការរៀបចំផែនដីភ្នាក់ខេត្ត ត្រូវផ្តួចផ្តើមនិងរៀបចំឡើងដោយគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និងនគរូបនីយកម្ម ភ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ដោយមានការឯកភាពពីក្រុមប្រឹក្សារាជធានីខេត្ត។ ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី និងផែនការប្រើប្រាស់ ដីភ្នាក់រាជធានី និងផែនការរៀបចំផែនដីភ្នាក់ខេត្ត ត្រូវសុំការយល់ព្រមពីគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និង នគរូបនីយកម្មភ្នាក់ងារ និងសម្រេចដោយអនុក្រឹត្យ។ ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីនិងផែនការប្រើប្រាស់ដីភ្នាក់រាជធានី និងផែនការរៀបចំផែនដីភ្នាក់ខេត្ត ត្រូវមានចក្ខុវិស័យសម្រាប់រយៈពេលយ៉ាងតិច២០(ម្ភៃ) ឆ្នាំ និងអាចធ្វើការកែសម្រួល ក្នុងរយៈពេល៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំម្តង។

គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និងនគរូបនីយកម្មភ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ត្រូវបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យ។

២-ភ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ : ភ្នាក់ក្រុង មានប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី និងផែនការប្រើប្រាស់ដី ភ្នាក់ក្រុង។ ភ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ មានប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីភ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ។ ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីនិង ផែនការប្រើប្រាស់ដីភ្នាក់ ក្រុងនិងប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីភ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវផ្តួចផ្តើម និងរៀបចំដោយគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និង នគរូបនីយកម្មភ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដោយមានការឯកភាពពីក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ ដីនិងផែនការប្រើប្រាស់ដីភ្នាក់ក្រុង និងប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីភ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌនេះត្រូវមានការឯកភាពពីក្រុមប្រឹក្សា រាជធានី ខេត្ត តាមរយៈគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និងនគរូបនីយកម្មភ្នាក់រាជធានី ខេត្ត និងត្រូវសម្រេចដោយ ប្រធានគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និងនគរូបនីយកម្មភ្នាក់ងារ។ ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី និងផែនការប្រើប្រាស់ ដីភ្នាក់ក្រុង និងប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីភ្នាក់ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវមានចក្ខុវិស័យសម្រាប់រយៈពេលយ៉ាងតិច១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ និងអាចធ្វើការកែសម្រួលក្នុងរយៈពេល៥(ប្រាំ) ឆ្នាំម្តង។

គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និងនគរូបនីយកម្មភ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យ។

៣-នៅភ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ : ភ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ មានផែនការ ប្រើប្រាស់ដីឃុំ សង្កាត់។ ផែនការប្រើប្រាស់ដីឃុំ សង្កាត់ ត្រូវផ្តួចផ្តើម រៀបចំដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ សម្របសម្រួល និងគាំទ្របច្ចេកទេស ពីគណៈកម្មាធិការ រៀបចំផែនដីនិងនគរូបនីយកម្មក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងត្រូវមានការឯកភាពពីក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ ផែនការ ប្រើប្រាស់ដីឃុំ សង្កាត់ ត្រូវសុំការសម្រេចពីក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត តាមរយៈគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនដី និង នគរូបនីយកម្មភ្នាក់រាជធានី ខេត្ត។ ផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ត្រូវមានចក្ខុវិស័យសម្រាប់រយៈពេលពី ១០(ដប់) ទៅ១៥(ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ និងអាចធ្វើការកែសម្រួលក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ)ឆ្នាំម្តងតាមការចាំបាច់ ស្របតាម ស្ថានភាពអភិវឌ្ឍន៍នៅមូលដ្ឋាន ជាពិសេសកម្មវិធីវិនិយោគឃុំ សង្កាត់។

៥.២-មូលដ្ឋានគតិយុត្ត និងឧបករណ៍ចាំបាច់នៃការរៀបចំផែនដី

គោលនយោបាយរៀបចំផែនដី ត្រូវរៀបចំឡើងឲ្យស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ចក្ខុវិស័យនៃគោលនយោបាយដីធ្លី ព្រមទាំងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានជាធរមាន។

ការអនុវត្តគោលនយោបាយរៀបចំដែនដី គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះក្នុងការធ្វើឲ្យសម្រេចនូវការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សមធម៌ និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវលក្ខខណ្ឌនៃជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ក្របខណ្ឌច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តម្ភយចំនួនត្រូវបានអនុម័តជាបន្តបន្ទាប់ មានជាអាទិ៍ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំទឹកដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ច្បាប់អស្សាមិករណ៍ អនុក្រឹត្យស្តីពីនីតិវិធីនៃការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី នៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ អនុក្រឹត្យស្តីពីលិខិតអនុញ្ញាតសាងសង់ អនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងដីចំណីតាមបណ្តាញផ្លូវជាតិ និងផ្លូវថ្នល់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តម្ភយចំនួនក៏ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្ម និងត្រូវកសាងបំពេញបន្ថែមដើម្បីគាំទ្រ និងណែនាំការអនុវត្តឲ្យបានសមស្របដែលក្នុងនោះមាន ៖

- វិសោធនកម្មច្បាប់ភូមិបាល
- វិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំទឹកដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ឆ្នាំ១៩៩៤
- កែសម្រួលអនុក្រឹត្យលេខ៤៦ អនក្រ.បក ឆ្នាំ១៩៩៧ ស្តីពីលិខិតអនុញ្ញាតសាងសង់
- រៀបចំក្រមនគរូបនីយកម្ម
- រៀបចំច្បាប់សំណង់
- រៀបចំច្បាប់ស្តីពីដីកសិកម្ម
- រៀបចំច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- រៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំដែនដីថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់តំបន់
- រៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី និងផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ
- រៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីនគរូបនីយកម្មរាជធានី ទីក្រុង និងទីប្រជុំជន
- រៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីនីតិវិធីអនុវត្តគម្រោងកែលំអទីក្រុង និងផែនការទីក្រុងថ្មី
- រៀបចំក្របខណ្ឌគតិយុត្តទាក់ទងនឹងការបង្រួម ការបំបែកក្បាលដី ការកែសម្រួលក្បាលដី ការប្តូរប្រភេទនៃការប្រើប្រាស់ដី ការអភិវឌ្ឍដី និងធនធានដែលមានលើដី និងក្រោមដី ។ល។
- រៀបចំច្បាប់ស្តីពីផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវដែក ផ្លូវទឹក...
- រៀបចំច្បាប់ស្តីពីនាវាចរណ៍ និងការគ្រប់គ្រងកំពង់ផែ
- រៀបចំក្របខណ្ឌគតិយុត្តស្តីពីប្រព័ន្ធព័ត៌មានជាតិ
- រៀបចំឲ្យមានបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងការណែនាំលំអិតអំពីនីតិវិធីសម្រាប់ការអនុវត្តផ្សេងទៀត ។ល។

តាមរយៈការអនុវត្តនូវក្របខណ្ឌច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តដូចមានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ឧបករណ៍នានាត្រូវបានរៀបចំឡើងដែលមានជាអាទិ៍ ផែនការប្រើប្រាស់ដី ផែនការអភិវឌ្ឍទីប្រជុំជន និងជនបទ ការកំណត់តំបន់ប្រើប្រាស់ដី រួមទាំងនីតិវិធីរៀបចំដីមិនទាន់អភិវឌ្ឍ ការត្រួតពិនិត្យប្លង់ទីតាំងសំណង់ បទដ្ឋាននិងស្តង់ដារសំណង់ ការត្រួតពិនិត្យការអភិវឌ្ឍ ។ល។

៦-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការកើនឡើងជាប្រចាំនៃចំនួនប្រជាជន និងការប្រែប្រួលផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌ ក្នុងបរិបទនៃសកលការរូបនីយកម្ម តម្រូវឲ្យមានការរៀបចំដែនដីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព។ ដូច្នេះ ការរៀបចំដែនដីនៅគ្រប់ថ្នាក់ គ្រប់វិស័យ គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រមួយដ៏សំខាន់ សម្រាប់ប្រឈមទៅនឹងការប្រែប្រួលនៃសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និង

បរិស្ថាន។ ការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដីធ្លី ធនធានធម្មជាតិ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តនិងសង្គម ប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណ និងមានការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ ស្របទៅតាមឋានានុក្រមនៃការរៀបចំដែនដី ដែលនឹងអភិវឌ្ឍដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការចូលរួម និងកិច្ចសហការអនុវត្តជិតស្និទ្ធជាងគ្រប់ស្ថាប័ននិងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ទៅតាមក្របខណ្ឌគតិយុត្តជាធរមាន គឺជាយុទ្ធវិធីដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនៃការអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ធានា របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេសកំណែទម្រង់ដីធ្លីតាមគោលការណ៍វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ។

“គោលនយោបាយជាតិរៀបចំដែនដី” ដែលបានរៀបចំឡើងដោយមានការចូលរួមប្រកបដោយភាពសុខដុម- រមនាវាងគ្រប់វិស័យពាក់ព័ន្ធ និងអមដោយយន្តការពិសេសនៃការវាយតម្លៃអំពីផលប៉ះពាល់បរិស្ថាននិងសង្គម លើ ការរៀបចំដែនដីគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ នឹងបានជាឧបករណ៍ដ៏មានសារៈសំខាន់ សម្រាប់តម្រង់ទិសរាល់ការអភិវឌ្ឍពាក់ព័ន្ធ នឹងរូបសាស្ត្រ និងរក្សាបាននូវសោភ័ណភាពតាមតំបន់ ក៏ដូចជាការបែងចែកផលនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងការងារធ្វើ ប្រកបដោយគុណភាពសមធម៌ក្នុងតំបន់រវាងស្ត្រីនិងបុរសឆ្លើយតបទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងដល់សាធារណជន ដល់ផ្នែកធុរកិច្ច និងសង្គមស៊ីវិល និងដើម្បីរួមចំណែក តាមដាន និងវាយតម្លៃផែនការអភិវឌ្ឍនានា រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្សព្វផ្សាយជាទៀងទាត់នូវរបាយការណ៍ស្តីពីការអភិវឌ្ឍ រីកចម្រើនផ្នែករៀបចំដែនដីនៅទូទាំងប្រទេស និងតាមរាជធានី ខេត្ត។

វាក្យសព្ទ

ផែនការរៀបចំផែនការជាតិថ្នាក់តំបន់ ថ្នាក់ខេត្ត:

ជាផែនការដែលកំណត់ចក្ខុវិស័យ និងយុទ្ធសាស្ត្រតម្រង់ទិសនៃការប្រើប្រាស់ដី និងការអភិវឌ្ឍផ្នែករូបវន្ត ដោយផ្អែកលើសក្តានុពលនៃភូមិសាស្ត្រ និង តំបន់នីមួយៗ ក្នុងក្របខណ្ឌថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ខេត្ត ។

ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់រាជធានី ថ្នាក់ក្រុង ថ្នាក់ស្រុក ថ្នាក់ខណ្ឌ :

ជាផែនការដែលកំណត់ចក្ខុវិស័យ និងយុទ្ធសាស្ត្ររួមសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍផ្នែករូបវន្តនិងកំណត់អំពីប្រភេទដី ព្រមទាំងបង្ហាញអំពីបណ្តាញហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងគមនាគមន៍សំខាន់ៗ និងការធ្វើសមាហរណកម្ម ក្របខណ្ឌថ្នាក់រាជធានី ថ្នាក់ក្រុង ថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ខណ្ឌ ទៅថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ជាតិ ។

ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី គឺជាប្លង់ដែលត្រូវបានអនុម័តឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការរួច ។

ផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់រាជធានី ថ្នាក់ក្រុង :

ជាផែនការលម្អិតចេញពីប្លង់គោល ដែលកំណត់អំពីប្រភេទនៃការប្រើប្រាស់ដីនៅតំបន់នីមួយៗ កំណត់អំពីបទប្បញ្ញត្តិប្រើប្រាស់ដី ការអភិវឌ្ឍដី និងលទ្ធភាពនៃការសាងសង់ក្នុងតំបន់នីមួយៗ ព្រមទាំងបង្ហាញអំពីប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការធ្វើសមាហរណកម្មទៅថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ជាតិ ។

ផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ :

គឺសំដៅផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ទាំងមូល ទាំងដីរដ្ឋ ទាំងដីឯកជនរបស់បុគ្គលឯកជន ដោយប៉ាន់ប្រមាណពីសក្តានុពលដីនិងធនធានទឹក លទ្ធភាពផ្សេងៗ ក្នុងការប្រើប្រាស់ដី ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច ដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើសនូវជម្រើសសមស្របក្នុងការប្រើប្រាស់ដី ។

ការបង្រួមក្បាលដី :

ការបូកបញ្ចូលក្បាលដីមួយៗ ដែលជាប់គ្នារបស់ម្ចាស់តែមួយ និងប្រភេទនៃការប្រើប្រាស់ដីដូចគ្នា ឲ្យក្លាយទៅជាក្បាលដីតែមួយ ដើម្បីធ្វើការចុះបញ្ជីតែមួយ សម្រាប់ងាយស្រួលដល់ការអភិវឌ្ឍ និងប្រើប្រាស់ ឬការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។

ការបំបែកក្បាលដី :

ក្បាលដីតែមួយបំបែកជាក្បាលដីច្រើន ដើម្បីប្រើប្រាស់ ឬអភិវឌ្ឍស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន និង/ឬ ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។

ការកែសម្រួលក្បាលដី :

ការរៀបចំក្បាលដីឡើងវិញដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ព្រមទាំងបង្កើនលទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ដី ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ។

ការប្តូរប្រភេទនៃការប្រើប្រាស់ដី :

ការផ្លាស់ប្តូរការប្រើប្រាស់ដីពីប្រភេទមួយទៅជាប្រភេទផ្សេងទៀត ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ។

នីតិវិធីរៀបចំដីមិនទាន់អភិវឌ្ឍ :

នីតិវិធីរៀបចំដីដែលមិនទាន់មានប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី និងផែនការប្រើប្រាស់ដី ។

ការត្រួតពិនិត្យការអភិវឌ្ឍ :

ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្ត ស្របតាមប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដី ផែនការប្រើប្រាស់ដី និងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ។

តំបន់ស្នូលនៃការអភិវឌ្ឍ :

តំបន់ដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់ ឬតំបន់ដែលមានការអភិវឌ្ឍខ្ពស់សម្រាប់គាំទ្រដល់តំបន់ជុំវិញដែលមានសក្តានុពលទាប ។

អំក្សនៃការអភិវឌ្ឍ :

បណ្តាញផ្លូវគមនាគមន៍ ឬប្រករបៀងតភ្ជាប់ពីតំបន់អភិវឌ្ឍន៍មួយទៅតំបន់អភិវឌ្ឍន៍មួយទៀត ដែលអាចឲ្យតំបន់ជាប់ជិតខាងតាមអំក្សទាញយកប្រយោជន៍ពីការអភិវឌ្ឍតាមអំក្សនេះបាន ។

ប៉ូលអភិវឌ្ឍ :

តំបន់ដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច ។

